

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE klimata pasākumu apakšprogramma

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Klimata politikas departamenta direktore

Ilze Prūse

24.04.2015



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Saturs

1. Klimata politikas prioritātes Latvijā
2. LIFE projektu konkursa prioritārās tēmas



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata politikas prioritātes Latvijā



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pirmsākumi...

- 1995.gadā Latvija ratificē **Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par klimata pārmaiņām** (UNFCCC).
- 2002.gadā Latvija ratificē UNFCCC **Kioto protokolu**.
- Kopš 2004. gada 1.maija UNFCCC un Kioto protokola nosacījumus Latvija pilda kā pasaules līdera klimata politikas jomā – **Eiropas Savienības** – dalībvalsts.
- **Visā pasaulē, t.sk. Latvijā novērojamas aizvien plašākas un intensīvākas klimata pārmaiņas.** Tās rada aizvien lielākus postījumus un zaudējumus.





Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Šī brīža globālais konteksts

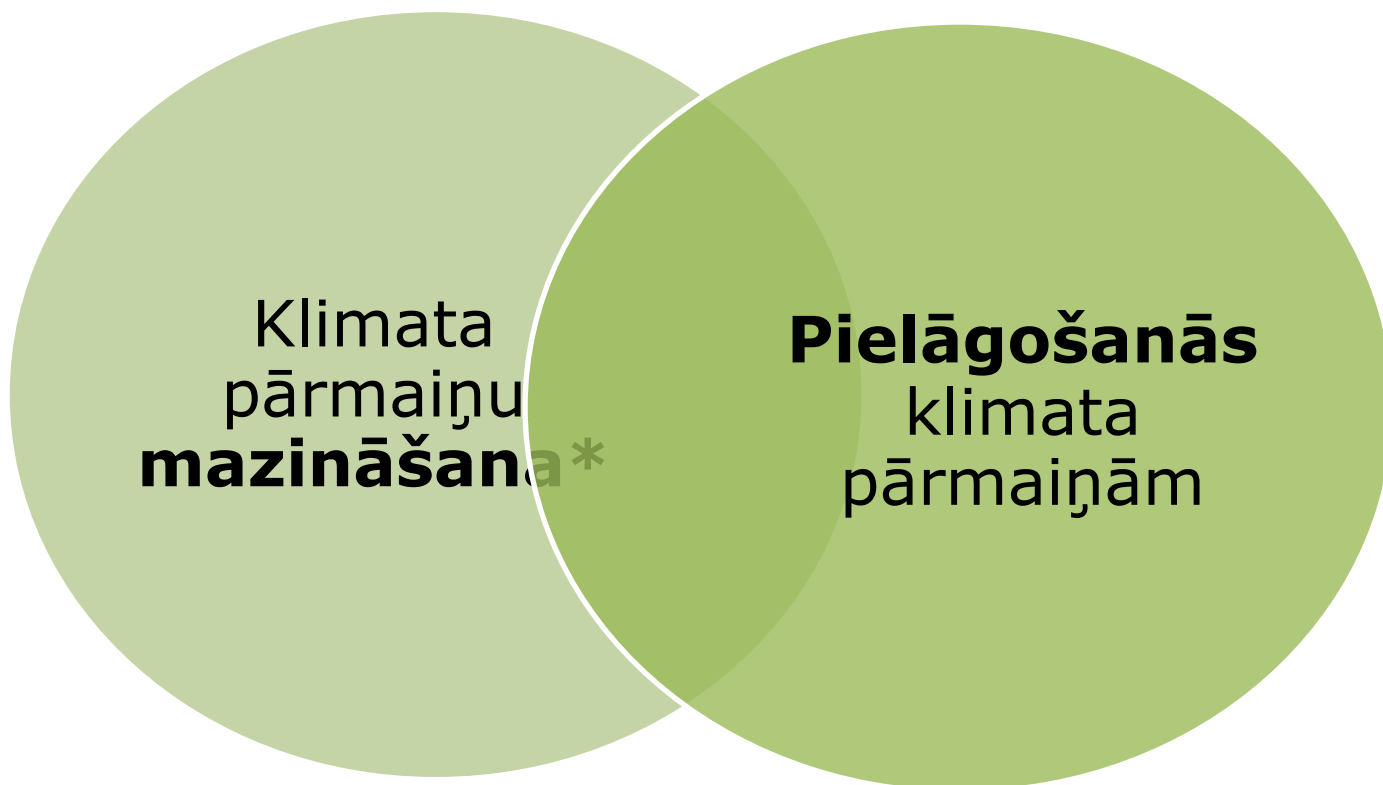
2015.gada novembrī Klimata konferencē Parīzē plānots pieņemt starptautisku (globālu) un juridiski saistošu vienošanos par klimata pārmaiņu ierobežošanu laika posmam pēc 2020.gada.





Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata politikas pamatvirzieni



* Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju ierobežošana un novēršana; oglekļa dioksīda (CO₂) piesaiste; SEG noglabāšana

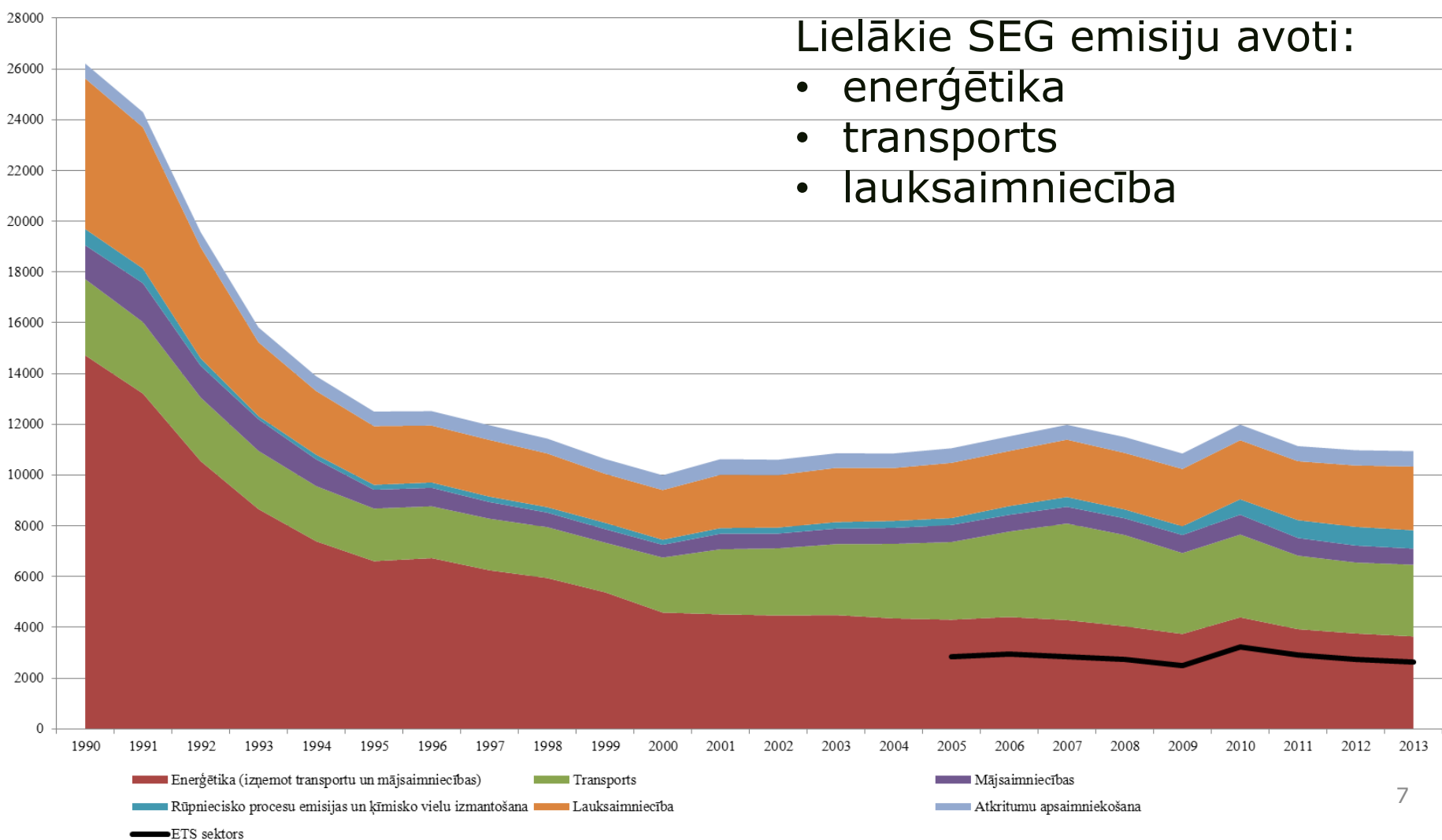


Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas SEG emisiju dinamika, Gg CO₂ ekv (I)

Lielākie SEG emisiju avoti:

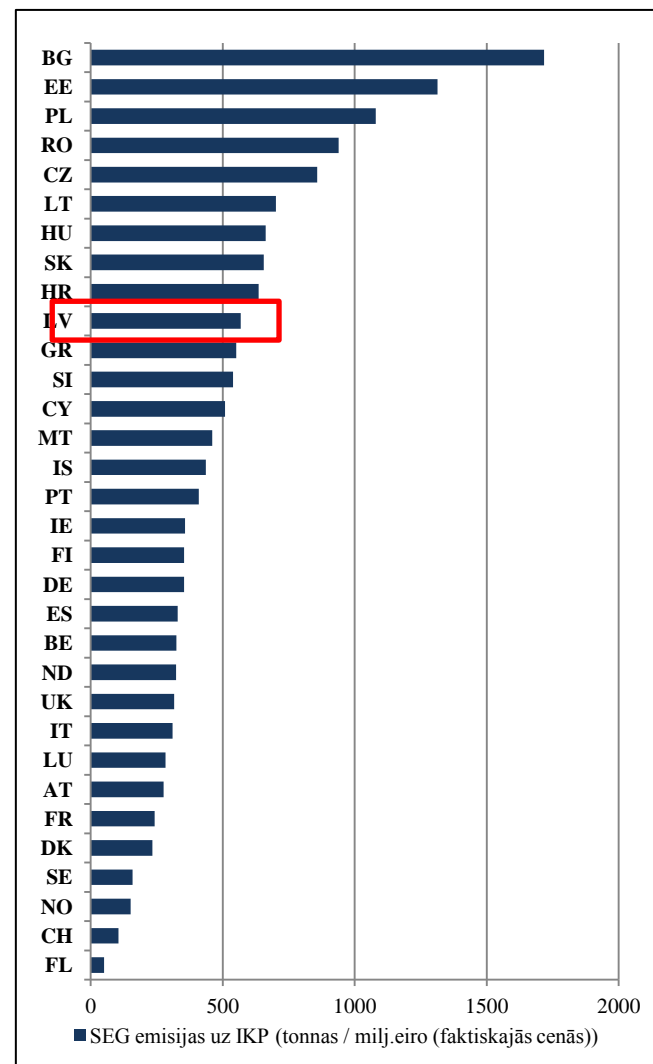
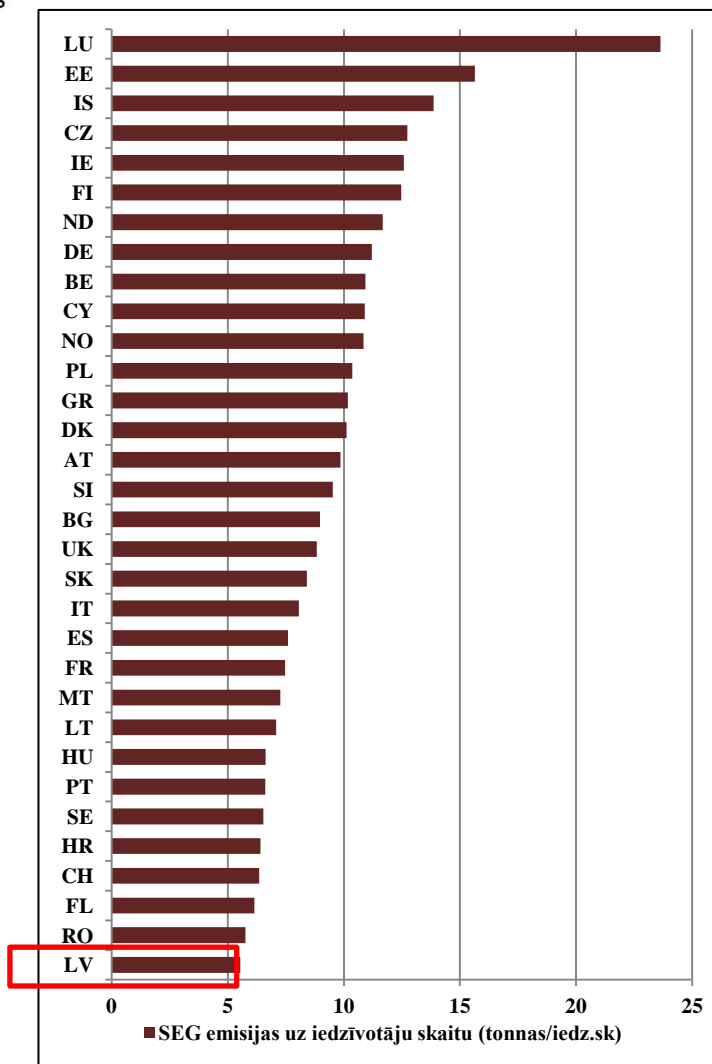
- enerģētika
- transports
- lauksaimniecība





Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas SEG emisijas Eiropā





Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas virzība uz oglekļa mazietilpīgu attīstību

- 21% ES ETS
un +17%
ne-ES ETS
līdz 2020

- 43% ES
ETS un
0-10%
ne-ETS
līdz 2030

- ?
līdz
2040

- 80% līdz 95%
līdz 2050

- 2008.gadā apstiprināta **Eiropas Klimata un enerģētikas pakotne** 2020.gadam
- 2011.gadā apstiprināts **Celvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni** 2050. gadā
- 2014.gadā apstiprināts **Eiropas Klimata un enerģētikas politikas satvars** 2030.gadam



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas mērķi SEG emisiju samazināšanai 2020.gadam un 2030.gadam...

- **Vides politikas pamatnostādnes** (MK apstiprinātas 2014.gada 26.martā) noteikti ikgadēji SEG emisiju mērķi, kas pielāgoti 2020.gadam noteiktajām saistībām.

Ne-ETS ikgadējie mērķi

| Gads | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 |
|------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| CO ₂ ekv. Milj.t. | 8.99 | 9.35 | 9.44 | 9.53 | 9.63 | 9.72 | 9.81 | 9.90 |

- **Klimata pārmaiņu samazināšanas programmā 2015-2020.gadam** (plānots MK apstiprināt 2015.gadā) būs iekļauti SEG emisiju samazināšanas pasākumi, kas noteikti ne vien, ņemot vērā 2020.gadam noteiktos mērķus, bet arī potenciālos 2030.gada mērķus un mērķus 2050.gadam.



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas klimata politikas 2014– 2020. gadam galvenie virzieni (I)

1. SEG samazināšana un CO₂ piesaistes nodrošināšana

- ES ETS darbības nodrošināšana
- Biomasas ilgtspējīga izmantošana
- CO₂ piesaistes nodrošināšana meža zemēs un oglekļa saistīšana koksnes produktos ar ilgu kalpošanas laiku
- Ēku energoefektivitātes uzlabošana
- Apgaismojuma infrastruktūras energoefektivitātes uzlabošana
- Videi draudzīgas transporta infrastruktūras attīstīšana un atjaunojamo energoresursu izmantošana transportā
- Ilgtspējīgas saimniekošanas prakses ieviešana lauksaimniecībā
- Atjaunojamo energoresursu izmantošana enerģijas ražošanā
- Zaļā publiskā iepirkuma veicināšana
- Oglekļa mazietilpīgu tehnoloģiju attīstīšana un ieviešana
- SEG samazināšanas un CO₂ piesaistes jautājumu integrēšana dažādu nozaru politikās un pašvaldību darbībā, t.sk. reģionālu stratēģiju/ plānu izstrāde



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas klimata politikas 2014– 2020. gadam galvenie virzieni (II)

2. Pielāgošanās klimata pārmaiņām

- Klimata pārmaiņu Latvijā modelēšana un integrētas **datu sistēmas** izveide
- Risku un jutīguma **analizēšana un pasākumu identificēšana** pielāgošanās klimata pārmaiņām nodrošināšanai
- Klimata pārmaiņu **monitoringa sistēmas** attīstīšana
- Nacionālās sistēmas pilnveidošana gatavībai un **reaģēšanai** uz klimata pārmaiņu radītajām sekām
- Infrastruktūras nodrošināšana klimata pārmaiņu izraisīto **plūdu risku novēršanai**
- **Krasta erozijas** riska mazināšanas pasākumu ieviešana sabiedriski nozīmīgu infrastruktūras objektu aizsardzībai
- Pielāgošanās klimata pārmaiņām jautājumu **integrēšana** dažādu nozaru politikās un pašvaldību darbībā, t.sk. reģionālu stratēģiju/ plānu izstrāde



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas klimata politikas 2014– 2020. gadam galvenie virzieni (III)

3. SEG emisiju uzskaite un prognozēšana

- SEG ikgadējās inventarizācijas sistēmas pilnveidošana (sevišķi kontekstā ar datiem par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību)
- Nacionālās sistēmas izveide SEG emisiju un piesaistes prognozēšanai
- Latvijas starptautisko ziņošanas saistību izpilde

4. Pētījumu īstenošana klimata pārmaiņu, klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām jomās

5. Sabiedrības informēšana un izglītošana



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE projektu konkursa prioritārās tēmas



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pasākumu apakšprogrammas mērķis

Pakāpeniski **virzīties uz oglekļa mazietilpīgu ekonomiku, kas ir noturīga pret klimata pārmaiņām**, stratēģiski liekot pamatus 2020. gada klimata un enerģētikas tiesību aktu kopuma un ES stratēģijas par pielāgošanos klimata pārmaiņām īstenošanai un sagatavot ES klimata politikas uzdevumiem līdz 2030. gadam; **atbalstīt labāku klimata pārvaldību** visos līmeņos, tostarp pilnvērtīgāk iesaistot pilsonisko sabiedrību, NVO un vietējos dalībniekus.



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Prioritātes un projektu veidi

| Apakšprogrammas prioritāte | Projekta veids |
|---|---|
| Klimata pārmaiņu mazināšana EUR 193 559 591 | Izmēģinājumu, demonstrējumu, paraugprakses projekti |
| Pielāgošanās klimata pārmaiņām EUR 190 389 591 | Izmēģinājumu, demonstrējumu, paraugprakses projekti |
| Klimata pārvaldība un informācija EUR 47 588 319 | Informēšanas, izpratnes veidošanas un izplatīšanas projekti |



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projektu mērķi (II)

Klimata pārmaiņu mazināšana [Regulas 14.pants]

- veicināt klimata pārmaiņu mazināšanas **politikas un tiesību aktu izstrādi un īstenošanu**, tostarp iekļaušanu dažādās politikas jomās, jo īpaši izstrādājot, izmēģinot un demonstrējot politikas vai pārvaldības pieejas, paraugpraksi un risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai;
- **uzlabot zināšanu bāzi**, lai izstrādātu, izvērtētu, uzraudzītu, novērtētu un ieviestu efektīvas klimata pārmaiņu mazināšanas darbības un pasākumus un lai uzlabotu spēju izmantot šādas zināšanas praksē;
- atvieglot **integrētu pieeju izstrādi un ieviešanu**, piemēram, klimata pārmaiņu mazināšanas stratēģijas un rīcības plānus vietējā, reģionālajā vai valsts līmenī;
- veicināt **inovatīvu klimata pārmaiņu mazināšanas tehnoloģiju, sistēmu, metožu un instrumentu izstrādi un demonstrēšanu**, kas būtu piemēroti atkārhošanai, tālāknodošanai vai integrēšanai. ¹⁷



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projektu mērķi (III)

Pielāgošanās klimata pārmaiņām [Regulas 15.pants]

- veicināt klimata pārmaiņu pielāgošanās **politikas izstrādi un īstenošanu**, tostarp iekļaušanu dažādās politikas jomās, jo īpaši izstrādājot, izmēģinot un demonstrējot politikas vai pārvaldības pieejas, tostarp attiecīgos gadījumos uz ekosistēmām balstītas pieejas, paraugpraksi un risinājumus attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām;
- **uzlabot zināšanu bāzi**, lai izstrādātu, izvērtētu, uzraudzītu, novērtētu un ieviestu efektīvas klimata pārmaiņu pielāgošanās darbības un pasākumus, prioritāti attiecīgos gadījumos piešķirot tām darbībām un pasākumiem, kas piemēro uz ekosistēmu balstītu pieeju, un lai uzlabotu spēju izmantot šādas zināšanas praksē;
- atvieglot **integrētu pieeju izstrādi un ieviešanu**, piemēram, attiecībā uz klimata pārmaiņu pielāgošanās stratēģijām un rīcības plāniem vietējā, reģionālajā vai valsts līmenī, attiecīgos gadījumos prioritāti piešķirot uz ekosistēmām balstītām pieejām;
- veicināt **inovatīvu klimata pārmaiņu pielāgošanās tehnoloģiju, sistēmu, metožu un rīku izstrādi un demonstrēšanu**, kas būtu piemēroti atkārtotšanai, tālāknodošanai vai integrēšanai.



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projektu mērķi (IV)

Klimata pārvaldība un informācija [Regulas 16.pants]:

- veicināt **izpratnes veidošanu** par klimata jautājumiem, tostarp vairojot sabiedrības un iesaistīto personu atbalstu Savienības politikas veidošanai klimata jomā, un veicināt zināšanas par ilgtspējīgu attīstību;
- atbalstīt **komunikāciju, pārvaldību un informācijas izplatīšanu** klimata jomā un sekmēt zināšanu apmaiņu par sekmīgiem risinājumiem un praksi klimata jomā, tostarp veidojot iesaistīto personu sadarbības platformas un organizējot mācības;
- c) **popularizēt** un veicināt Savienības klimata tiesību aktu efektīvāku ievērošanu un izpildi, tostarp sekmējot paraugprakses un politikas pieeju izstrādi un izplatīšanu;
- d) veicināt labāku klimata pārvaldību, **paplašinot iesaistīto personu**, tostarp NVO, **iesaistīšanos** politikas apspriešanā un īstenošanā.



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

2015.gadā tradicionāliem projektiem pieejamais finansējums, EUR

| Apakšprogrammas prioritāte | 2015.gadā | 2014.gadā |
|--------------------------------------|--------------------|--------------|
| Klimata pārmaiņu mazināšana | 15 milj. | 19,755 milj. |
| Pielāgošanās klimata pārmaiņām | 21,67 milj. | 19,755 milj. |
| Klimata pārvaldība un informācija | 6 milj. | 1 milj. |



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pasākumu apakšprogrammas prioritātes 2015.gadā

| Apakšprogrammas prioritāte | Prioritātes |
|--|--|
| Klimata pārmaiņu mazināšana | <ol style="list-style-type: none">1. Energointensīvās ražotnes2. Ozona slāni noārdošo vielu aizstāšana3. Zemes izmantošanas un zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība |
| Pielāgošanās klimata pārmaiņām | <ol style="list-style-type: none">1. ES Pielāgošanās stratēģijā norādītās apdraudētās teritorijas2. Zaļās infrastruktūras un uz ekosistēmām balstītās pieejas3. Ievainojamības novērtējumi un pielāgošanās stratēģijas4. Urbānās pielāgošanās veicināšana5. Pilsētvide |
| Klimata pārvaldība un informācija | Pārvaldība un kapacitātes stiprināšana, nevis tikai informēšana |



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritātes 2015.gadā (I)

1. **Energointensīvās ražotnes** – investīcijas industriālās inovācijās un demonstrācijās, kas nepieciešamas, lai sasniegtu ES klimata un enerģētikas ietvara 2030 mērķus.
 - Energointensīvās nozares, kas īpaši pakļautas oglekļa pārvirzei;
 - Emisiju samazinošu inovatīvu/izmaksu efektīvu tehnoloģiju attīstīšana un demonstrācija ražojošās un procesu ražotnēs;
 - ilgtermiņā nozīmīgu dizaina, demonstrāciju un ieviešanas risinājumu attīstīšana ražošanā vai procesos
 - Jaunu SEG samazinošu izejmateriālu izveide, ieviešana



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritātes 2015.gadā (II)

2. **Ozona slāni noārdošo vielu (OSNV) aizstāšana** ar klimatam draudzīgām alternatīvām, piem., HFC izņemšana no saimnieciskās aprites. Piemēri:

- Inovatīvi / demonstrāciju projekti, kuros izmantotas vielas ar zemu globālās sasilšanas potenciālu (gaisa kondicionieri un dzesēšanas iekārtas, siltumsūkņi, elektrosadales iekārtas, elektronikas industrijas ražošanas process...)
- Izolācijas putu izpūšanas tehnoloģijas
- uguns dzesēšanas iekārtu sistēmas, kurās netiek izmantoti haloni (kuģiem un lidmašīnām)
- alternatīvas laboratoriskai un analītiskai OSNV izmantošanai



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritātes 2015.gadā (III)

3. **Zemes izmantošanas un zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība** (LULUCF) – sinerģija starp vides un klimata pasākumiem lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un augsnes izmantošanā. Piemēri:

- Zemes izmantošanas sektorā:
 - Ainavas un zemes pārvaldības stratēģijas/prakse emisiju samazināšanai
 - Vietēju un reģionālu konceptu attīstīšana oglekļa uzglabāšanas potenciāla augsnēs palielināšanai un uzturēšanai
- SEG emisiju monitorings un uzskaitē no zemes izmantošanas:
 - Uzlabot monitoringu un uzskaiti oglekļa krājumiem, pļavu un purvu samazināšanās ietekmēm
 - Atbalsts LULUCF nozares emisiju uzskaites metodēm



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritātes 2015.gadā (IV)

- Biomasas ilgtspējīga izmantošana:
 - Jaunas pieejas biomasas ilgtspējīgai ražošanai un izmantošanai
 - Transformācija ilgtermiņa oglekļa glabātuvēs
- Lauksaimniecība:
 - oglekļa mazietilpīgas apsaimniekošanas prakses ieviešana, kas veicina transformāciju vai palielina oglekļa uzglabāšanas apjomus organiskajās augsnēs
 - esošo klimata pasākumu (Kopējā lauksaimniecības politikā) analīze un attīstīšana saistībā ar oglekļa sekvestrāciju un oglekļa uzglabāšanas potenciālu



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pielāgošanās klimata pārmaiņām prioritātes 2015.gadā (I)

1. **ES Pielāgošanās stratēģijā norādītās apdraudētās teritorijas**

- Starppozaru, transnacionāls un/vai pārrobežu projekts, kas saistīts ar pielāgošanos plūdiem (krastu līnijas, upju deltas)
- Pilsētvide
- Kalni un salas
- Sausuma skartās teritorijas (ūdens, pārtuksnešošanās, ugunsgrēku riski)

2. **Zaļās infrastruktūras un uz ekosistēmām balstītās pieejas**

3. **Ievainojamības novērtējumi un pielāgošanās stratēģijas**

4. **Urbānās pielāgošanās veicināšana**



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pielāgošanās klimata pārmaiņām prioritātes 2015.gadā (II)

5. Pilsētvide

- Vietējo pielāgošanās aktivitāšu attīstīšana un ieviešana (*Mayors Adapt* paredz, ka pilsētu attīstību plānošanā jāiekļauj ES pielāgošanās stratēģijas mērķi – <http://mayors-adapt.eu/>; <http://www.covenantofmayors.eu>; Latvijas pilsētu pakti <http://www.pilsetumerupakts.eu>)
- Attīstīt un ieviest inovatīvas pielāgošanās tehnoloģijas pilsētvidē ūdens, enerģētikas un būvniecības sektoros
- Zaļās infrastruktūras veicināšana un attīstīšana pilsētās
- Projekti, kas veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimata pārmaiņu samazināšanu, kā arī dabas un bioloģisko daudzveidības saglabāšanu.



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pārvaldības un informācijas prioritātes 2015.gadā

- Projektu mērķim jāietver **pārvaldība un kapacitātes stiprināšana**, nevis tikai informēšana (!!!) Piemēri:
 - Veidot nacionālās klimata un enerģētikas stratēģijas un investīciju programmas 2030.gadam, veicināt labās prakses nodošanu
 - Uzlabot monitoringu un ziņošanu (piem., ES ETS ietekmes novērtēšana, ziņošanas sistēma, ...)
 - Apmācības ražošanas sektoros klimata likumdošanas ieviešanā ("*train the trainers*" pieeja)
 - Veidot platformas klimata politikas monitoringam, analīzei, novērtēšanai (t.sk. pielāgošanās indikatori, riska komunikācija, pārvaldība, ...)
 - Labas prakses apmaiņa un izpratnes uzlabošana par klimata pārmaiņu ietekmēm un pielāgošanās iespējām



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Integrētie projekti* (I)

- EK nodrošina ģeogrāfisko **līdzsvaru** (katrai dalībvalstij vismaz 1-3 integrētie projekti 2014-2017)
- **Pieteikšanās** notiek divos posmos:
 1. koncepcija, īss apraksts, vispārējs finanšu plāns
 2. Pilna priekšlikuma iesniegšana
- **Atbilstības kritēriji:**
 - Liels teritoriālais aptvērums
 - Citu līdzekļu piesaiste
 - Galveno ieinteresēto personu iesaiste

«**Integrētie projekti**» - projekti, ar kuriem plašā teritoriālā mērogā, jo īpaši reģionālā, vairāku reģionu, valsts vai transnacionālā mērogā, īsteno vides vai klimata plānus vai stratēģijas, kuri noteikti īpašos ES vides un klimata tiesību aktos, izstrādāti, ievērojot citus ES aktus, vai dalībvalstu iestāžu izstrādāti galvenokārt dabas, tostarp, Natura 2000 pārvaldības, ūdens, atkritumu apsaimniekošanas, **klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās jomā**, vienlaikus nodrošinot ieinteresēto personu iesaistīšanu un veicinot koordināciju vismaz ar vienu citu attiecīgu ES, valsts vai privāta finansējuma avotu un mobilizējot vismaz vienu šādu finansējuma avotu;



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Integrētie projekti (II)

- Klimata pārmaiņu **samazināšana**:
 - valsts, reģionālā vai vietējā līmeņa, arī rūpniecības sektora SEG samazināšanas **stratēģija** vai zema oglekļa ekonomikas **rīcības plāns**
- **Pielāgošanās** klimata pārmaiņām:
 - Nacionāla, reģionāla vai vietēja pielāgošanās stratēģijas vai rīcības plāna ieviešana
- Klimata pārmaiņu **samazināšana vai pielāgošanās pilsētvidē**:
 - pāreja uz oglekļa mazietilpīgu attīstību un/vai pret klimata pārmaiņām noturīgas sabiedrības izveidi (pilsētas vai kopienas rīcības plāns)



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Integrēto projektu budžets

| Gads | EUR | Projektu skaits (samazināšana + pielāgošanās) |
|------|-----------------|---|
| 2015 | 14 milj. | 7 + 7 |
| 2016 | 16 milj. | 8 + 8 |
| 2017 | 30 milj. | 15 + 15 |



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projektu vērtēšanas aspekti (I)

- Projekta ietekme uz vietējo ekonomiku un iedzīvotājiem
- Projekta īstenošanas «CO₂ pēda»
- ES pievienotā vērtība:
 - Veicināta ES klimata politikas mērķu sasniegšana
 - Atbilstība apakšprogrammas prioritātēm un ES politikas prioritātēm
 - Iespējamība projektu atkārtot citur ES
 - Vai projektā ir:
 - daudzfunkcionāls mehānisms, kas uzlabo vides mērķu apvienošanu kādā citā politikas jomā
 - sinerģija ar citiem ES politikas mērķiem
 - Ģeogrāfiskais mērķis – starptautiskās sadarbības un pielietojamības iespējas
 - Zaļais iepirkums



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projektu vērtēšanas aspekti (II)

Specifiskie indikatori projekta novērtēšanai, piemēram:

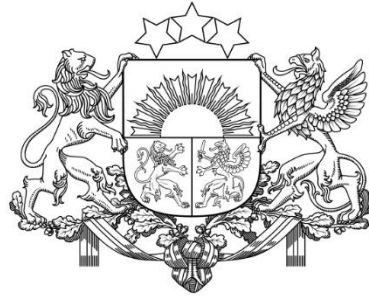
- Klimata pārmaiņu samazināšanai – SEG emisiju novērtējums, tonnas/gadā
- Pielāgošanās klimata pārmaiņām – AER pieaugums, kWh/gadā; projekta rezultātu pārņemšanas/atkārtotas izmantošanas skaits
- Klimata pārvaldība un informācija – apmācāmo dalībnieku skaits; informācijas publicēšana medijos, skaits



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projektu konkursu termiņi 2015.gadā

| Aktivitāte | Datums |
|--|--------------------------------|
| Iesniegšana tradicionālajiem projektiem | 1.jūnijs – 15.septembris, 2015 |
| Izvērtēšana | Marts-jūnijs, 2016 |
| Projektu uzsākšana | Ne agrāk kā 1.jūnijs, 2016 |
| Iesniegšana integrētajiem projektiem | 1.jūnijs – 1.oktobris, 2015 |
| Koncepciju izvērtēšana | Decembris, 2015 |
| Gala pieteikuma iesniegšana | Aprīlis, 2016 |



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

http://ec.europa.eu/clima/policies/budget/life/index_en.htm

<http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>

Ilze.Pruse@varam.gov.lv